

Retningslinjer for kommunale vigslere i Indre Østfold kommune
Inkludert rettslige krav til vigslere etter lov om ekteskap av 4. juli 1991 nr. 47, forskrift om kommunale vigslere av 18. september 2017 nr. 1421 og forskrift om registrering og melding av vigsel av 18. september 2017 nr. 1422

Vedtatt av fellesnemnda i sak 05/19 den 5. februar 2019

1. Vigselsmyndighet

I tråd med ekteskapsloven § 12 bokstav b, jf. vedtak i fellesnemnda, saksnummer 05/19 den 05.02.19, har følgende vigselsmyndighet i Indre Østfold kommune:

- Ordfører
- Varaordfører
- Rådmann
- assisterende rådmann
- leder for livsløpsutvalget
- leder for samfunnsutvalget

Disse ihendehar vigselsmyndigheten i den perioden de sitter i sine verv/stillinger. Ved eventuell utskifting av en vigslere, overføres myndigheten til den nye som trer inn i vervet/stillingen, og den som trer ut mister sin vigselsmyndighet. I kraft av sine verv skal ordfører/varaordfører benytte ordførerkjedet under hele vigselen.

Kommunen skal til enhver tid ha oversikt over hvem som er vigslere i kommunen. At vigsler har vigselsmyndighet er et vilkår for at ekteskapsinngåelsen er gyldig. Kommunen skal til enhver tid ha oppdatert informasjon på sine nettsider og andre relevante plattformer om hvem som er vigslere i kommunen og hvordan man kontakter kommunen for å avtale vigsel.

En kommunal vigslere kan gjennomføre en vigsel i hele landet. Uansett hvor vigselen gjennomføres, handler vigsleren på vegne av den kommunen han er folkevalgt eller ansatt i, for eksempel når det gjelder regler for dekning av merutgifter ved vigselen.

2. Tilbud om vigsel

Kommunen har plikt til å ha et tilbud om vigsel for kommunens innbyggere og personer som ikke er bosatt i Norge, men som fyller vilkårene for å inngå ekteskap i Norge, jf. ekteskapsloven § 12 a. Det er tilstrekkelig at én av brudefolkene er bosatt i kommunen for at plikten gjelder. Hvem som anses som bosatt i kommunen følger av de alminnelige regler om folkeregistrering av bostedsadresse, jf. folkeregisterloven med forskrifter.

Ekteskapsloven bygger på en forutsetning om at de som oppfyller vilkårene for inngåelse av ekteskap og kravene til prøving, har krav på vigsel i Norge. Kommunens tilbud om borgerlig vigsel gjelder både for utenlandske brudefolk og for norske statsborgere bosatt i utlandet. Disse gruppene skal også kunne benytte seg av vigseltilbudet i kommunen uten å måtte betale for det.

Indre Østfold kommune tilbyr også vigsler til andre enn de som fremgår av ekteskapsloven § 12 a, dersom brudeparet har særskilt ønske om å bli viet av vigslere i Indre Østfold kommune.

3. Prøving av ekteskapsvilkårene

Før ekteskapet kan inngås må ekteskapsvilkårene prøves. Det er folkeregistermyndigheten som prøver ekteskapsvilkårene.

De som tar kontakt med kommunen om vigsel må få beskjed om at de må ha gyldig prøvingsattest på tidspunktet for ekteskapsinngåelsen, jf. ekteskapsloven § 14 første ledd, jf. § 10.

Folkeregistermyndigheten utsteder prøvingsattest og den er gyldig i fire måneder fra utstedelse. Skjemaer finnes på skatteetatens hjemmeside og hos statlig blankettarkiv.

Ektefolkene kan tidligst avtale vigsel med kommunen på det tidspunktet det foreligger gyldig prøvingsattest.

Vigsleren skal ha mottatt prøvingsattesten fra folkeregistermyndighetene før vigsel foretas. Attesten skal vise at ekteskapsvilkårene er prøvet og at reglene i §§ 6 – 10 er fulgt, jf. ekteskapsloven § 14. Brudefolkene skal legitimere seg for å godtgjøre at de er de samme personene som det er foretatt prøving for. Til legitimasjon kan det benyttes pass, førerkort og bankkort. Om legitimasjonen skal godtas beror på vigslers konkrete vurdering i hvert enkelt tilfelle.

4. Vitner

To vitner må være til stede under seremonien, jf. ekteskapsloven § 11 andre ledd. Det kan være forloverne eller to andre myndige personer.

5. Vigselsformularet

Det borgerlige vigselsformularet, som skal benyttes ved gjennomføring av borgerlige vigsler, er vedtatt på bokmål og nynorsk. Det finnes også versjoner på samisk, tysk, engelsk, tysk, fransk, spansk og russisk. Alle versjonene kan finnes på Bufdir sine hjemmesider. Brudefolket har ikke krav på å få opplest vigselsformularet på et annet språk en de to vedtatte språkene bokmål, nynorsk og i tillegg på engelsk. Dersom brudefolkene ønsker et av de andre oversatte vigselsformularene listet ovenfor, må det avtales med vigsler.

6. Nekte gjennomføring av vigsel

Det følger av ekteskapsloven § 14 andre ledd at en vigsler som kjenner til at et vilkår for å inngå ekteskap ikke er oppfylt, ikke skal foreta vigsel. Dersom vigsler finner at det er grunn til tvil om et vilkår er oppfylt, kan vigselen utsettes og brudefolkene pålegges å skaffe bevis for at vilkårene er oppfylt.

Kommunale vigslere har ellers ikke grunnlag for å nekte å gjennomføre en vigsel, jf. ekteskapsloven §§ 13 og 14.

7. Seremoni, lokalisering og tidspunkt for vigsel

Teksten til det borgerlige vigselsformularet leses opp av vigsler under seremonien. En standard seremoni varer i 10 – 15 minutter.

Brudefolket kan utvide seremonien med musikkinnslag og innslag ut over standard borgerlig vigselsformular. Dette må avtales med vigsler på forhånd. Vigsler kan begrense seremonien dersom vedkommende mener det ikke er praktisk mulig å gjennomføre det slik som forespurt eller det vurderes som for omfattende. Alle innslag og underholdning ut over standard borgerlig vigselsformular må arrangeres av brudefolket selv og disse må dekke utgifter forbundet med dette.

Ønsker brudefolket å utveksle ringer, avtales det med vigsler på forhånd.

Vigselen skal i hovedsak finne sted på rådhuset i Indre Østfold kommune og på Høytorp fort. Brudefolkene kan avtale med vigsleren dekorasjoner utover det kommunen kan tilby. Brudefolket er selv ansvarlig for anskaffelse av og kostnader forbundet med slike dekorasjoner. Dekorasjoner og annet materiell fra seremonien må fjernes av brudefolket i etterkant av seremonien. Tid for dekorering og fjerning av disse avtales på forhånd med vigsler.

Ønsker brudefolket at vigselen skal foregå et annet sted enn på rådhuset eller på Høytorp fort, må dette avtales på forhånd med vigsler. Avtales det at vielsen skal skje utenfor Indre Østfold kommunes grenser, må vigslers utgifter forbundet med dette dekkes av brudefolket, jf. forskrift om kommunale vigsler § 2 andre ledd. Vigsler kan avvise forespørsler om vigsel utenfor kommunens grenser.

Vigsel utføres innenfor kommunens ordinære åpningstider fra kl. 08:00 til kl. 16:00 (15:00 fra 15. mai til 15. september) på hverdager. Andre tidspunkter må avtales med vigsler på forhånd. Vigsler kan avvise forespørsel om vielser utenom standard åpningstider. Avtales det at vielsen skal skje utenom standard åpningstider, dekkes utgifter forbundet med dette av brudefolket, jf. forskrift om kommunale vigsler § 2 andre ledd. Brudefolket dekker utgifter forbundet med overtidsbetaling til vigsler.

8. Melding om vigsel og registrering

Prøvingsattesten fra folkeregistermyndigheten utgjør også melding om vigsel og vigselsbok (skjema Q-0309). Skjemaets del om Melding om vigsel/vigselsbok skal fylles ut av vigsler. Samtlige spørsmål på vigselsmeldingen skal besvares så langt de passer. Brudefolkene og vitnene skal også undertegne vigselsmeldingen. En bekreftet kopi skal returneres til folkeregistermyndigheten senest innen tre dager, jf. forskrift om registrering og melding av vigsel § 4.

Vigsler skal sammen med vigselsmeldingen legge ved dokumentasjon for sin vigselsmyndighet, jf. forskrift om registrering og melding av vigsel § 5.

En bekreftet kopi av skjemaet gis til brudefolkene og utgjør midlertidig vigselsattest. Endelig vigselsattest utstedes av folkeregistermyndigheten.

Kommunen har ansvar for å føre vigselsbok med oversikt over ekteskap som er inngått i kommunen, jf. forskrift om registrering og melding av vigsel § 1 første ledd bokstav e. Det originale skjemaet «Prøvingsattest/Melding om vigsel/Vigselsbok», som beholdes av vigsler, utgjør vigselsboken. Det er ellers ikke spesifikke krav til hvordan vigselsboken skal føres eller oppbevares.

9. Betaling

I følge forskrift om kommunale vigsler § 2 skal vigslestilbudet være gratis for kommunens egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge, men som fyller vilkårene for å inngå ekteskap her.

Det følger av § 3 at dersom kommunen tilbyr vigsel for andre enn de som er nevnt i § 2 (egne innbyggere og personer som ikke er bosatt i Norge), kan kommunen ta betaling for nødvendige kostnader til vigselen. På lik linje med vigsler for kommunens innbyggere og personer som ikke er bosatt i Norge, er denne tjenesten gratis.

Dersom vigsler har akseptert å foreta vigsel utenfor kommunens grenser, vil brudefolket måtte dekke vigslers reiseutgifter, jf. forskrift om kommunale vigsler § 2 andre ledd, som gir kommunen anledning til å ta betaling for nødvendige merkostnader dersom kommunen tilbyr vigsel ut over det vanlige

tilbudet om tid og sted. Brudefolkene informeres som kostnaden i god tid før vigselen. Det vises til statens satser for dekning av utgifter til kost, overnatting, bruk av egen bil og bruk av andre egne fremkomstmidler. Det er kun nødvendige merkostnader som faktureres brudefolket.

Dersom vigsler har akseptert å foreta vigsel utenom ordinære åpningstider, vil brudefolket måtte dekke utgifter forbundet med overtidsbetaling, jf. forskrift om kommunale vigsler § 2 andre ledd.

10. Ugyldige ekteskapsinngåelser

Vigsler har ansvar for å forvise seg om at vilkårene for inngåelse av ekteskap er oppfylt. For at et ekteskap skal være gyldig må fremgangsmåten i ekteskapsloven § 11 første ledd, jf. § 12, følges:

- Begge brudefolkene må være til stede under vielsen.
- Brudefolkene må erklære at de ønsker å inngå ekteskap med hverandre.
- Vigsleren må erklære dem for ektefolk.
- Vigselen må være utrettet av en person som har myndighet til å foreta vigsler.
- Det må foreligge gyldig prøvingsattest på vigselstidspunktet, jf. ekteskapsloven § 10.
- Minst to vitner skal være til stede under vielsen.

Dersom de formelle reglene for inngåelse av ekteskap ikke er fulgt, innebærer det at ekteskapet ikke anses for å være inngått og ekteskapet har ingen rettsvirkninger.

Det fremgår av ekteskapsloven § 1b at ekteskap skal inngås av egen fri vilje og med eget samtykke. Et ekteskap som ikke er inngått frivillig kan bli kjent ugyldig av domstolene, jf. ekteskapsloven § 16 tredje ledd.

11. Fullmakt

Rådmannen er gitt fullmakt til å utarbeide og revidere rutiner for gjennomføring av kommunale vigsler.

Rådmannen er gitt fullmakt til å foreta mindre endringer i reglementet, dersom dette finnes nødvendig etter at ordningen har kommet i gang.